

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

Кафедра української філології та загального мовознавства
Кафедра романо-германської філології
(назва кафедри)

СИЛАБУС

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ТА ОПТИМІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ (інтегрований курс)
(назва навчальної дисципліни)

напря́м підготовки _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва напрямку підготовки)
Спеціальність _____ 052 Політологія _____
(шифр і назва спеціальності)
освітньо-кваліфікаційний рівень _____ другий (магістерський) рівень _____
форма навчання _____ денна/заочна _____
освітня програма _____ Прикладна політологія _____
(назва спеціалізації)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29.08.2019

Завідувач кафедри _____ (підпис)

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Перезатверджено: протокол № _____ від _____

Старобільськ – 2019

Інформація про викладача

Прізвище ім'я по батькові	Волошинова Марина Олексіївна Мигович Ірина Вікторівна
Науковий ступінь	Волошинова Марина Олексіївна – кандидат філологічних наук Мигович Ірина Вікторівна – кандидат філологічних наук
Вчене звання	Волошинова Марина Олексіївна - доцент Мигович Ірина Вікторівна - доцент
Посада	Волошинова Марина Олексіївна - доцент кафедри української філології та загального мовознавства Мигович Ірина Вікторівна - – доцент кафедри романо-германської філології
Місце роботи	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”,
Адреса кафедри	м. Старобільськ, вул.Гоголя 1
Контакти	Волошинова Марина Олексіївна - 095 154 00 17 Мигович Ірина Вікторівна - 066 294 15 70
E-mail	Волошинова Марина Олексіївна - marishinova@gmail.com Мигович Ірина Вікторівна - irina.migovich@gmail.com
Консультації	
Час	відповідно до графіку індивідуальних консультацій
Місце	ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”, м. Старобільськ, вул.Гоголя 1

2. Інформація для підтримання зв'язок з е-тьютором

Прізвище ім'я по батькові	Капля Ольга Станіславівна
E-mail	Rfgkz@i.ua
Контакти	050 202 03 31

3. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	052 Політологія
Освітня програма	Прикладна політологія
Освітньо-кваліфікаційний рівень	магістр
Загальні характеристики	обов'язкова
Веб-сайт курсу	
ID ОП	
Рік вивчення дисципліни	перший
семестр	2
Загальна кількість кредитів ECTS	5
Загальна кількість годин	150
Лекції / Практичні, семінарські заняття / Лабораторні / Самостійна робота	12 / 28 / - / 110 12 / 28 - / 110
Мова навчання	українська

Форма контролю	підсумкового	залік
-----------------------	---------------------	--------------

4. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: Дисципліна „Основи соціальних комунікацій та оптимізація міжнародних наукових досліджень” є інтегрованим курсом, спрямованим на підвищення якості підготовки компетентних фахівців в умовах посилення акцентуалізації всіх аспектів міжнародного співробітництва, передбачених законом України „Про вищу освіту”. Основна **мета** курсу – підвищення комунікативної майстерності студентів, формування вмій і навичок правильно розуміти й аналізувати мовні явища; прищеплення вмій використовувати набуті знання у вивченні мов (державної та іноземних); формування навичок вільного орієнтування в усіх аспектах міжнародного співробітництва; вироблення здатності адекватно провадити науково-дослідну діяльність в умовах сучасної глобалізації багатьох сфер людської діяльності.

Однією з головних властивостей сучасної людини є вміння використовувати свою мовну компетенцію в абсолютно різних ситуаціях і за різних обставин. У зв'язку з цим потрібно вміти аналізувати комунікативну ситуацію, розпізнавати її важливі риси й переключати мовний реєстр залежно від типу і способу спілкування.

Курс „Основи соціальних комунікацій” належить до числа дисциплін, що мають важливе теоретичне і практичне значення, оскільки вміння спілкуватися полягає не лише у правильному формулюванні висловлювання відповідно до граматичних, лексичних, стилістичних та інших вимог, а й у знанні того, у яких реальних контекстах можливі ті чи ті висловлювання.

Предметом курсу є вивчення акту спілкування, поняття про який сформувалося в лінгвістичній прагматиці й теорії мовленнєвих актів, лінгвістичній генології, соціолінгвістиці й лінгвістиці тексту. Мовне спілкування розглядається як багаторівневе явище – у соціальному, комунікативному і лінгвістичному аспектах.

Курс знайомить студентів з різними підходами до аналізу комунікації і у вітчизняній, і закордонній науці, сприяє виробленню навичок опису ситуацій спілкування з урахуванням соціальних і психологічних характеристик мовців, їх стратегій і тактик, конвенцій, типів мовленнєвих дій і мовних форм їхнього вираження.

Головна **мета** курсу – вивчення феномена мовного спілкування, формування вмій і навичок правильно розуміти й аналізувати явища мовного спілкування, використовувати набуті знання у вивченні іноземних мов, перекладі та філологічних дослідженнях. Ось чому **завдання** курсу „Основи соціальних комунікацій” полягає у висвітленні основних положень теорії мовної комунікації, а також у вивченні мови з погляду її використання для впливу на співрозмовника.

У ході вивчення зазначеного курсу студент повинен **знати**:

- термінологічний апарат з проблеми;
- основні положення теорії мовної комунікації;
- структуру і складники мовної комунікації;
- основні принципи, правила й конвенції безконфліктного спілкування; повинні

уміти:

- орієнтуватися у проблемі виявлення комунікативних процесів та визначення їх складових;
- визначати типи і види спілкування;
- визначати структуру і складники комунікації;
- застосовувати принципи, правила і конвенції безконфліктного спілкування;
- здійснювати аналіз комунікативних актів;
- давати власну оцінку комунікативним явищам і процесам.

Передумови (актуальні знання, необхідні для опанування дисципліни).

Повна базова вища освіта.

5. Зміст дисципліни.

		денна форма навчання	заочна форма навчання
--	--	-----------------------------	------------------------------

№	Змістовні модулі та їхня структура	загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота	загальна кількість	лекції	практичні заняття	лабораторні роботи	самостійна робота
Перший модуль „Основи соціальних комунікацій”											
1.1.	Комунікація та комунікаційний процес	8	2			6	8	2			6
1.2.	Канали комунікації	8	2			6	8	2			6
1.3.	Структура та функції соціальних комунікацій	8	2			6	8	2			6
1.4.	Загальна засади мовної комунікації	6		2		4	6		2		4
1.5.	Природа, структура й типологія людської комунікації	8		2		6	8		2		6
1.6.	Комунікація як мовленнєва діяльність	8		2		6	8		2		6
1.7.	Культура мовної комунікації	6		2		4	6		2		4
1.8.	Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації	8		2		6	8		2		6
1.9.	Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації	7		2		5	7		2		5
1.10	Етноспецифіка мовної комунікації	8		2		6	8		2		6
	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН І МОДУЛЬ	75	6	14		55	75	6	14		14
Другий модуль „Оптимізація міжнародних наукових досліджень”											
1.1.	Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	8	2			6	8	2			6
1.2.	Особливості залучення міжнародних фінансових ресурсів на реалізацію дослідницького проекту: вироблення стратегії фандрайзингу	8	2			5	8	2			5
1.3.	Планування дослідницького проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ	8	2			6	8	2			6
1.4.	Класифікація міжнародних стипендійних програм	8		2		6	8		2		6
1.5.	Джерела отримання інформації про міжнародні стипендійні програми	6		2		6	6		2		6
1.6.	Написання CV та Cover Letter	6		2		4	6		2		6
1.7.	Написання рекомендаційного листа відповідно до міжнародних критеріїв та стандартів	8		2		6	6		2		6
1.8.	Типи наукометричних баз даних	8		2		6	6		2		6
1.9.	Вимоги до оформлення статей для друку в міжнародних рецензованих журналах	8		2		6	6		2		6
1.10	Процедура подання статті до друку в міжнародних рецензованих журналах	7		2		4	4		2		4
	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН II МОДУЛЬ	75	6	14		55	75	6	14		55
	ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН	150	12	28		110	150	12	28		110

Теми семінарських / практичних занять з курсу „Основи соціальних комунікацій”

№ з/п	Назва теми	Години
1.	Загальна засади мовної комунікації	2
2.	Природа, структура й типологія людської комунікації	2
3.	Комунікація як мовленнєва діяльність	2
4.	Культура мовної комунікації	2
5.	Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації	2
6.	Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації	2
7.	Етноспецифіка мовної комунікації	2
Разом		14

Теми семінарських / практичних занять з курсу „Оптимізація міжнародних наукових досліджень”

№ з/п	Назва теми	Години
1.	Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	2
2.	Особливості залучення міжнародних фінансових ресурсів на реалізацію дослідницького проекту: вироблення стратегії фандрайзингу	2
3.	Планування дослідницького проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ	2
4.	Класифікація міжнародних стипендійних програм	2
5.	Джерела отримання інформації про міжнародні стипендійні програми	2
6.	Написання CV та Cover Letter	2
7.	Написання рекомендаційного листа відповідно до міжнародних критеріїв та стандартів	2
Разом		14

Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

Самостійна робота з курсу „Основи соціальних комунікацій”

№ з/п	Назва теми	Години
1.	Комунікація та комунікаційний процес	6
2.	Канали комунікації	6
3.	Структура та функції соціальних комунікацій	6
4.	Загальні засади мовної комунікації	4
5.	Природа, структура й типологія людської комунікації	6
6.	Комунікація як мовленнєва діяльність	6
7.	Культура мовної комунікації	4
8.	Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації	6
9.	Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації	5
10.	Етноспецифіка мовної комунікації	6
Разом		55

Самостійна робота з курсу „ Оптимізація міжнародних наукових досліджень”

№ з/п	Назва теми	Години
1.	Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки	6
2.	Особливості залучення міжнародних фінансових ресурсів на реалізацію дослідницького проекту: вироблення стратегії фандрайзингу	6
3.	Планування дослідницького проекту в процесі залучення ресурсів від грантодавчих установ	6
4.	Класифікація міжнародних стипендійних програм	4

5.	Джерела отримання інформації про міжнародні стипендійні програми	6
6.	Написання CV та Cover Letter	6
7.	Написання рекомендаційного листа відповідно до міжнародних критеріїв та стандартів	4
8.	Типи наукометричних баз даних	6
9.	Вимоги до оформлення статей для друку в міжнародних рецензованих журналах	5
10.	Процедура подання статті до друку в міжнародних рецензованих журналах	6
Разом		55

6. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний
- репродуктивний
- проблемного викладання
- частково-пошуковий
- дослідницький

7. Форми і методи контролю

Фронтальне опитування, тестування, виконання завдань для самостійної роботи, виконання контрольної-модульної роботи.

8. Критерії оцінювання знань студентів (у %)

Поточний і підсумковий контроль знань і умінь магістрантів з дисципліни «Основи соціальних комунікацій та оптимізація міжнародних наукових досліджень» здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Успішність магістрантів із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою і складається з успішності з навчальної роботи (практичних завдань і завдань для самостійної роботи), для оцінювання якої призначається 60 %, і результатів контрольних модульних робіт і підсумкового тестування – 40 %.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Діяльність студента:

- письмова модульна контрольна робота, тестування – 40 балів;
- результати роботи на практичних заняттях – 40 балів;
- самостійна робота – 20 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
83-89	B	добре	
75-82	C		
63-74	D	задовільно	
50-62	E		
21-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-20	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Питання для підготовки до контрольно-модульного оцінювання

1. Теорія мовної комунікації як наука і навчальна дисципліна.
2. Теорія мовної комунікації в системі мовознавчих наук.
3. Методи дослідження мовної комунікації.
4. Поняття про комунікацію і соціальну комунікацію.
5. Процес комунікації, його елементи та етапи.
6. Соціальні комунікації в інформаційному суспільстві.
7. Комунікаційні канали та їх еволюція.
8. Природні комунікаційні канали. Роди соціальної комунікації відповідно до застосовуваних каналів.
9. Штучні комунікаційні канали.
10. Усна та письмова комунікації.
11. Документальна та електронна комунікації.
12. Комунікаційні бар'єри та способи їх подолання.
13. Функції соціальних комунікацій.
14. Поняття та форми комунікаційної дії.
15. Види комунікаційної діяльності: мікро-, міді-, та макрокомунікації.
16. Спілкування як вид комунікаційної діяльності.
17. Комунікація і спілкування.
18. Моделі комунікації.
19. Основні елементи процесу комунікації.
20. Мотиви, цілі та функції комунікації.
21. Типологія комунікації за різними критеріями.
22. Типи і види мовлення як діяльності.
23. Механізми та процеси мовленнєвої діяльності.
24. Сутність і структура мовленнєвого акту.
25. Основні параметри мовленнєвих актів.
26. Типологія мовленнєвих актів.
27. Культура мовлення та мовленнєва культура.
28. Мовні норми і правильність мовлення.
29. Комунікативні якості мовлення.
30. Культура слухання.
31. Ефективна мовна комунікація.
32. Комунікативна компетенція.
33. Комунікативні закони.
34. Механізми мовленнєвого впливу
35. Комунікативна позиція і способи її посилення
36. Сутність комунікативної стратегії і комунікативної тактики. Типологія комунікативних стратегій.
37. Специфіка реалізації стратегії і тактик міжособистісного спілкування.
38. Комунікативна особистість як продукт і носій лінгвокультури.
39. Комунікативна поведінка та її види.
40. Прояви етноспецифіки комунікативної поведінки.

11. Завдання для контролю самостійної роботи

з курсу „Основи соціальних комунікацій”

Тема 1. Комунікація та комунікаційний процес

1. Як схематично (у найпростішому та більш ускладненому вигляді) можна зобразити модель комунікації?
2. Які складники комунікації виокремлюються?
3. Як розподіляється комунікативний процес за формою?
4. Що таке монолог та діалог?
5. Що ви розумієте під комунікацією та спілкуванням? Чим вони відрізняються?
6. Назвіть 6 основних компонентів акту комунікації. Яку функцію кожен із них виконує?

Тема 2. Канали комунікації

1. Які комунікаційні канали ви знаєте?
2. У чому суттєва різниця між усною та писемною комунікацією?
3. Які напрямки має усне мовлення? Переваги та недоліки усного мовлення.
4. Які напрямки має письмове мовлення?
5. Назвіть штучні комунікаційні канали?

Тема 3. Структура та функції соціальних комунікацій

1. Назвіть складові елементи в структурі комунікації.
2. Охарактеризуйте суб'єктів комунікації.
3. Які існують бар'єри комунікації?
4. Поясніть функції соціальних комунікацій.

Тема 4. Загальні засади мовної комунікації

1. Історичні засади у розвитку мовної комунікації.
2. Сучасні підходи до вивчення мовної комунікації.
3. Що таке мовлення та що в межах цього терміна досліджують?
4. Які існують відмінності між мисленням та мовленням? Що ширше думка чи мовлення?
5. Що таке уміння орієнтуватися в ситуації спілкування?

Тема 5. Природа, структура й типологія людської комунікації

1. В яких аспектах можна характеризувати природу комунікативного процесу?
2. Які етапи в розвитку комунікації ви знаєте?
3. Які види комунікації розрізняють?
4. Які існують типи (моделі) комунікації, що репрезентують аспекти комунікативного процесу?
5. Назвіть основні елементи процесу комунікації.

Тема 6. Комунікація як мовленнєва діяльність

1. Що таке комунікаційна діяльність та комунікаційна дія?
2. Які існують форми комунікаційної дії?
3. Назвіть види комунікаційної діяльності.
4. Які ознаки передбачає спілкування?

Тема 7. Культура мовної комунікації

1. Сформулюйте визначення понять *культура мовлення* та *мовленнєва культура*.
2. Які мовні норми ви знаєте?
3. Що таке правильність мовлення?
3. Назвіть комунікативні якості мовлення.
4. Як ви розумієте поняття «культура слухання»? Що таке нереклексивне і рефлексивне слухання?
5. Що таке культура говоріння?

Тема 8. Ознаки і чинники ефективної мовної комунікації

1. Що таке ефективна мовна комунікація
2. Комунікативна компетенція. Комунікативні закони.
3. Механізми мовленнєвого впливу.
4. Які основні причини комунікативних невдач (девіацій)?
5. Використовуючи першоджерела, критичну літературу та інтернет-ресурси, підготуйте коротку доповідь на одну із запропонованих тем (письмово):
 - Новітні підходи до визначення складових комунікативної компетенції.
 - Мовленнєвий вплив і маніпуляція.
 - Способи мовленнєвого впливу.

Тема 9. Тактико-стратегічний потенціал мовної комунікації

1. Як співвідносяться комунікативна стратегія та комунікативна тактика?
2. Назвіть складники комунікативних стратегій.

3. Перерахуйте складники комунікативних тактик.
4. Специфіка реалізації стратегії і тактик міжособистісного спілкування.
5. Назвіть основні мовленнєві стратегії ввічливості.
6. Які основні причини конфліктів ви знаєте?

Тема 10. Етноспецифіка мовної комунікації

1. Охарактеризуйте комунікативну особистість як продукт і носій лінгвокультури.
2. Які види комунікативної поведінки ви знаєте? Назвіть види комунікативної поведінки.
3. Які прояви етноспецифіки комунікативної поведінки вам відомі?
4. У чому полягає етноспецифіка мовної комунікації
5. Укладіть словник термінів і понять мовної комунікації (не менше 25 позицій).

12. Методичне забезпечення

Електронний варіант лекцій, завдань до практичних занять, питання до контрольних-модульних робіт, завдань для самостійної роботи. Студенти мають доступ до електронних варіантів методичних вказівок до практичних занять і електронної бібліотеки.

13. Рекомендована література

Список рекомендованої навчальної літератури з курсу „Основи соціальних комунікацій”

Основна навчальна література

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф. С. Бацевич. – К.: Академія, 2004. – 344 с.
2. Василик М. А. Наука о коммуникации или теория коммуникации? К проблеме теоретической идентификации / М. А. Василик // Акт. проблемы теории коммуникации. – СПб., 2004 – С. 4 – 11.
3. Гуменюк Н. Г. Особливості маніпулятивного складника політичного дискурсу Хілларі Клінтон (на матеріалі виступу в Рено, Невада, 25.08.16 р.) / Н. Г. Гуменюк // Лінгвістика: зб. наук. пр. – Старобільськ: ДЗ „ЛНУ імені Тараса Шевченка”, 2016. – № 2. – С. 66 – 76.
4. Дехтярьова К. В. Основи теорії мовної комунікації : навч.-метод. посіб. для студ. ф-ту філології та журналістики напряму підготовки 6.020303 „Філологія. Українська мова і література” / К. В. Дехтярьова. – Полтава, 2012. – 72 с.
5. Ильганаева В. А. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность): слов.-справ. / В. А. Ильганаева. – Х.: КП „Городская типография”, 2009. – 392 с.
6. Квіт С. М. Масові комунікації: підручник / С. М. Квіт. – К.: Києво-Могилян. акад., 2008. – 156 с.
7. Конечкая В. П. Социология коммуникаций: учебник / В. П. Конечкая. – М.: Междунар. ун-т бизнеса и управления, 1997. – 304 с.
8. Короткий українсько-англійський словник понять і термінів мовної комунікації / О. В. Яшенкова. – К.: РВЦ „Київський університет”, 2010. – 72 с.
9. Косенко Ю. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / Ю. В. Косенко. – Суми: Сумський держ. ун-т, 2011. – 187 с.
10. Кочерган М. П. Загальне мовознавство: підручник / М. П. Кочерган. – К.: Академія, 1999. – 288 с.
11. Леонтович О. А. Введение в межкультурную коммуникацию: учеб. пособие / О. А. Леонтович. – М.: Генезис, 2007. – 368 с.
12. Мацько Л. І. Культура української фахової мови: навч. посіб. / Л. І. Мацько, Л. В. Кравець. – К.: Академія, 2007. – 360 с.

13. Моїсєєва Н. І. Методологічні аспекти розвитку дослідження соціальної комунікації / Н. І. Моїсєєва // Світ соціальних комунікацій: наук. журн.; гол. ред. О. М. Холод. – Т. 7. – К.: КиМУ, ДонНУ, 2012. – С. 10 – 12.
14. Партико З. В. Теорія масової інформації та комунікації: навч. посіб. / З. В. Партико. – Л.: Афіша, 2008. – 292 с.
15. Почепцов Г. Г. Паблік рилейшнз : навч. посіб. / Г. Г. Почепцов. – 2-ге вид., випр. і доп. – К.: Знання, КОО, 2004. – 373 с.
16. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації / Г. Г. Почепцов. – К.: РВЦ „Київський університет”, 1999. – 308 с.
17. Різун В. В. До постановки наукової проблеми про особливий статус медіакомунікацій (масового спілкування) в системі соціальних комунікацій / В. В. Різун // Світ соціальних комунікацій: наук. журн. – Т. 7. – К.: КиМУ, ДонНУ, 2012. – С. 6 – 9.
18. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / В. В. Різун // Світ соц. комунікацій. – 2011. – Т. 1. – С. 7 – 11.
19. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми / О. О. Селіванова. – Полтава, 2008. – 712 с.
20. Семенюк О. А. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К.: Ін Юре, 2009. – 276 с. – Режим доступу: <https://ru.scribd.com/doc>
21. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации: учеб. пособие / А. В. Соколов. – СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2002. – 461 с.
22. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз: навч. посіб. / О. Холод. – 2-ге вид., доп. і перероб. – Л.: ПАІС, 2011. – 288 с.
23. Холод О. М. Специфіка тлумачення терміна „соціальні комунікації” / О. М. Холод // Журналістика в піарі та піар у журналістиці / упоряд. В. Ф. Іванов, О. С. Дудко. – К.: Грамота, 2010. – С. 278 – 279.
24. Яблонівська Н. В. Термін „Соціальні комунікації”, або що є спільного між мережами підземного міського господарства та журналістикою? / Н. В. Яблонівська // Журналістика в піарі та піар у журналістиці / упоряд. В. Ф. Іванов, О. С. Дудко. – К.: Грамота, 2010. – С. 185 – 187.
25. Яшенкова О. В. Основи теорії мовної комунікації: навч. посіб. / О. В. Яшенкова. – К.: Академія, 2010. – 312 с.

Додаткова навчальна література

1. Бацевич Ф. С. Словник термінів міжкультурної комунікації [Електронний ресурс] / Ф. С. Бацевич. – К.: Довіра, 2007. – 205 с. – Режим доступу: <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/k>
2. Власян Г. Р. Природа речевого воздействия / Г. Р. Власян. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: <http://www.lib.csu.ru/vch/098/31.pdf>
3. Кузнецова Г. П. Массовая информация и пропаганда как особый тип речевого общения / Г. П. Кузнецова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: http://www.rusnauka.com/SND/Philologia/7_kuznecova
4. Різун В. В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій / В. В. Різун // Психолінгвістика. – 2012. – Вип. 10. – С. 305 – 314 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psling_2012_10_44.
5. Різун В. В. Природа й структура комунікативного процесу / В. В. Різун // Електронна бібліотека Інституту журналістики / [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1005>.
6. Стернин И. А. Коммуникативное поведение в структуре национальной культуры / И. А. Стернин [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: <http://www.iling-ran.ru/library/psylingva/sborniki/Book1996/Part2-2.htm>
7. Стернин И. А. О национальном коммуникативном познании / И. А. Стернин // Лингвист. вестн. – 2002. – Вып. 4. – С. 87 – 94 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ст.: <http://www.philology.ru/linguistics1/sternin-02.htm>
8. Федорова Л. Л. Общение и язык / Л. Л. Федорова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rus.1september.ru/article.php?ID=200103003>

Інформаційні ресурси

Список рекомендованої навчальної літератури „Оптимізація міжнародних наукових досліджень”

Основна навчальна література

1. Etzkowitz H. Regional Innovation Initiator: The Entrepreneurial University in Various Triple Helix Models : the paper for Triple Helix VI conference, Singapore, May 16–18, 2007 [Електронний ресурс] / H.Etzkowitz, Zhou Chunyan. – Режим доступу : <http://www.triplehelixconference.org/th/6/SingaporeConferenceThemePaper050107.pdf>.
2. Інформаційні матеріали Європейського фонду освіти. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://connections.etf.europa.eu/communities/service/html/communityview?communityUuid=91a0c81f-f231-47aa-ab18-8f973dd8591b#fullpageWidgetId=W3db23ac6666d_4c39_bab5_5c62ca9df1c3.
3. Фандрайзинг : нав. посіб. / Чернявська О. В., Соколова А. М. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 188 с.

Додаткова навчальна література

1. Beelen J. Redefining Internationalization at Home. – J. Beelen, E. Jones // The European Higher Education Area: Between Critical Reflections and Future Policies, 2015. – Springer International. – 326 p.
2. Knight J. Internationalization Re-Modelled: Definition, Approaches, and Rationales. – Journal of Studies in International Education, 2004. – No. 8, (1). – P. 5 – 31.
3. Болонський процес у фактах і документах (Сорбонна-Болонья-Саламанка-Прага-Берлін) / Упорядники: Степко М. Ф., Болюбаш Я. Я., Шинкарук В. Д., Грубінко В. В., Бабин І. І. – Т. : Вид-во ТДПУ ім. В. Гнатюка, 2003. – 52 с.
4. Про благодійну діяльність та благодійні організації: Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 25. – С. 252. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5073-17>.
5. Про волонтерську діяльність: Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – №42. – С. 435. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3236-17>.
6. Про гуманітарну допомогу: Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №51. – С. 451. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1192-14>.
7. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні: Закон України [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 19 – 20. – С. 166. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>.
8. Концепція гуманітарного розвитку України на період до 2020 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://dniprorada.gov.ua/files/gumanitar-2020.pdf>.
9. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012 – 2021 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.